

Forord

Meteorologiens samfunnsbetydning er økende. Klimaendringene endrer værforholdene og sannsynligheten for ulike former for ekstremvær. Transformasjonen av energisystemet – energiomstillingen – innebærer at energi fra fossile karbonholdige reserver under bakken må erstattes av høsting av vind-, sol- og vannkraft på jordens overflate. Der vil de lokale meteorologiske forhold til enhver tid avgjøre energiproduksjonen, og den langsiktige klimautviklingen vil ha avgjørende betydning for investeringenes lønnsomhet. Vannforsyningen er væravhengig. Luftforurensninger påvirker helse, avlinger i jordbruket, vannkvalitet, økosystemers funksjonsevne og biologisk mangfold. Matforsyningen, transportsystemene i lufta, til sjøs, på vei og bane er værutsatte samfunnstjenester.

Hensikten med denne boken er å vise trekk ved nyere norsk meteorologisk forskning der Meteorologisk institutt har bidratt. Artikkelsamlingen er skrevet for et fagkyndig publikum med tilknytning til eller interesse for meteorologi og tilgrensende fag. Boken bidrar også til Meteorologisk institutts institusjonshistorie og viser hvordan forskning, organisering og tjenesteyting har utviklet seg innenfor meteorologi- og jordsystemrelaterte problemstillinger etter hvert som disse er blitt mer og mer sentrale for samfunnsmaskineriet.

Forfatterne av denne artikkelsamlingen har eller har hatt tilknytning til Meteorologisk institutt som forskere og ledere i ulike roller. Dét kan være en fordel i fremstillingen av grunnlaget for og bredden i utviklingen av norsk meteorologisk forskning der Meteorologisk institutt har bidratt. Men det betyr også at vi har skrevet «vår egen» historie. Manglende distanse til stoffet kan ha ført til ensidigheter og skjevheter i fremstillingen.

Forfatterne står ansvarlig for bokens innhold og konklusjoner. Meteorologisk institutt har bidratt med økonomiske ressurser. Agnes Næss Eriksen har hjulpet til med å finne materiale i instituttets arkiv. Harald Schyberg ved

Meteorologisk institutt har lest manuskriptet og har bidratt til forbedringer. Mange har vært diskusjonspartnere i enkeltpørsmål, bl.a. Anders Elverhøi om energisystemet og forskningens samfunnsrolle.

Oslo, 23. november 2022

Øystein Hov